

Védekezési felhívás az amerikai szőlőkabóca ellen

Az **amerikai szőlőkabóca** (*Scaphoideus titanus*) - a szőlő egyik legveszélyesebb betegségének - a szőlő arany színű sárgaságát okozó karantén fitoplazmának (*Candidatus Phytoplasma vitis*, más néven Grapevine flavescence dorée, továbbiakban: FD) a vektora.

A **kabóca által terjesztett FD betegség** (hazánkban elsőként) a tavalyi évben jelent meg Zala és Veszprém megyékben.

Tekintettel arra, hogy a fitoplazmás betegség ellen nem áll rendelkezésünkre hatékony növényvédőszeres védekezési eljárás, ezért elsődleges feladatunk a rovarvektor irtása, megakadályozva ezzel a kórokozó továbbterjesztését.

Az **amerikai szőlőkabóca** tojás alakban, a szőlő két éves hajtásain telet át, ahová a nőtények a tojásokat a kéreg alá helyezik. A lárvák kelése időjárástól függően elhúzódó, május közepétől egészen július első dekádjáig tarthat. Öt lárvastádium után az imágók az időjárás függvényében július elejétől-közepétől jelennek meg és egészen szeptember végéig, október elejéig, illetve a fagyokig megfigyelhetők. A rajzáscsúcs időjárástól függően július vége-augusztus közepe közötti időszakra esik.

Fejér megye területén 2014.06.11-én Magyaralmáson került felderítésre első alkalommal, ezt a nagyon veszélyes karantén betegséget terjesztő szőlőkabóca L2-es lárva alakja!

Az FD kórokozóval már fertőzött növényállományban a fiatal, L1-L2-es lárvák táplálkozásuk során már képesek felvenni a fitoplazmát. Az egyedek fertőzőképessége kb. 4-5 hét múlva alakul ki, bármilyen fejlődési stádiumban vannak is, és egész életük során fertőzőképesek maradnak.

Az amerikai szőlőkabóca elleni **védekezés optimális ideje** tehát, amikor a lárvák elérték a harmadik, negyedik fejlődési fokozatot (L3-L4). Ezideig Fejér megyében L1 és L2-es lárva fokozatokat találtunk, így a **védekezéseket két héten belül esedékes elvégezni**.

Már rendelkezésre áll egy online elérhető károsító monitoring rendszer, ahol térképi felületen is nyomon követhetők az egyes lárva fokozatok észlelésének helyszínei, ami alapján a védekezések ütemezhetők.

A rendszer megtalálható az alábbi linken:

<https://karositoromonitoring.nebih.gov.hu/Terkepek/AmerikaiSzolokabocaMap.aspx>.

A károsítóról további információk találhatóak a <http://scaphoideus.weebly.com> weboldalon.

Azokban a **termő ültetvényekben**, amelyekben kimutatjuk az amerikai szőlőkabóca jelenlétét, **kifejezetten ajánlott a lárvák ellen védekezni** a nagyobb fertőzésveszély megelőzése miatt.

A szaporítóanyag előállító területeken (törzsültetvények és faiskolák) a vektor elleni védekezés kötelező, függetlenül attól, hogy előfordul-e a kabóca a területen vagy sem.

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal honlapjára 2014. május 30-án védekezési felhívás került fel, amelyben a leírtaknak megfelelően kell elvégezni a védekezést. A szaporítóanyag előállító területeken az általunk végzett szemle során ellenőrzésre kerül a permetezések megtörténte.

A védekezés során felhasználható készítmények a mellékelt táblázatban láthatók.

A permetezések előtt a fitotechnikai műveleteket (hajtásválogatás, kötözés, hajtásigazítás) célszerű elvégezni, hogy a permetlé hajtások közé jutását a lombzat belsejében is biztosítani tudjuk.

Velence, 2014.06.17.

Fejér Megyei Kormányhivatal
Növény-és Talajvédelmi Igazgatósága

Az amerikai szőlőkabóca ellen engedélyezett készítmények

Készítmény neve	Hatóanyag-tartalom	Dózis	Kijuttatás ideje	Utolsó kijuttatás ideje	Méhveszélyesség	Élelmezés-egészségügyi várakozási idő	Forgalmi kategória
Actara SC	240 g/l tiametoxam	10-20 ml/100 l	BBCH 70 bogyókötődés kezdetétől - BBCH 78 fűtzáródásig	BBCH 78 - fűtzáródás	*kifejezetten kockázatos	21	II.
Bulldock 25 EC	25 g/l béta-ciflutrin	0,5 l/ha	BBCH 81 - érés kezdetéig de nem alkalmazható BBCH 55 - BBCH 69 - fűtkezdemények növekedésétől-virágzás végéig	-	*kifejezetten kockázatos	14	II.
Daskor	400 g/l klórpifosz-metil + 40 g/l cipermetrin	0,75 l/ha	-	BBCH 79 - Fűtzáródás	*kifejezetten kockázatos	21	I.
Nurelle-D 50/500 EC	50 g/l cipermetrin + 500 g/l klórpifosz	0,6 l/ha	BBCH 77 - fűtzáródásig de nem alkalmazható BBCH 55 - BBCH 69 - fűtkezdemények növekedésétől-virágzás végéig	-	*kifejezetten kockázatos	21	I.
Decis	50 g/l deltametrin	0,15 l/ha	-	BBCH 85 - zsendülés	**mérsékelten kockázatos	7	III.
Decis Mega	50 g/l deltametrin	0,15 l/ha	-	BBCH 85 - zsendülés	**mérsékelten kockázatos	7	II.
Karate Zeon 5 CS	50 g/l lambda-cihalotrin	0,25 l/ha	-	BBCH 78 - fűtzáródás	**mérsékelten kockázatos	3	III.
Pyrinex 25 CS	250 g/l klórpifosz	1,5 l/ha	-	BBCH 81 - érés kezdete	*kifejezetten kockázatos	21	II.
Reldan 22 EC	225 g/l klórpifosz-metil	2,2 l/ha	-	BBCH 78 - fűtzáródás	*kifejezetten kockázatos	14	I.

*A méhek és egyéb beporzást végző rovarok védelme érdekében virágzási időszakban nem alkalmazható! Mézharmat vagy virágzó gyomnövények jelenléte esetén nem alkalmazható!

**Virágzó kultúrákban vagy mézharmat és virágzó gyomnövények jelenléte esetén, illetve ha a területet bármely okból a méhek látogatják, kizárólag méhkímélő technológiával juttatható ki. Ilyenkor a védekezés csak a méhek repülési időszakának befejezését követően, legkorábban a csillagászati naplemente előtt egy órával kezdhető meg. A kezelést 23 óráig be kell fejezni, illetve 23 órától a következő nap alkonyatáig szüneteltetni kell.